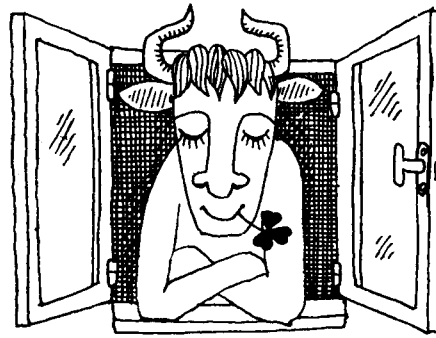

מבנים ואיכו

מסביב למיכון

הטיפול בבטנות גביעי החליבה

מערכת, ואילו ב-3 יחידות האחרות חולבת כל מערכת כ-4,000 חליבות ברציפות. ההשוואה בין השיטות אומרת, שגם אצלנו ניתן בהחלט להנהיג שיטת הרציפות. ייתכן אפילו, שאי הודק-קות ל„שמירה“ בין תקופות השימוש בבטנות — תביא לשיפור טיב הבטנה כל עוד היא בשימוש, כי לא תמיד נשמרות הבטנות שבמנוחה בתנאים אופטימאליים.

אחרי בדיקות אלה ביררנו את העניין עם יצרני הבטנות (אלפא לאוואל שבדיה ופולווד אנגליה) ושניהם מייעצים לנו שימוש בבטנות ללא החלפות עד כ-4,000 חליבות (ולא יותר מחצי שנה), אך שניהם מדגישים את הצורך בבדיקה תקופתית קבועה של הבטנות, אף שאין מחליפים אותן במערכת שנייה.

הפסקת ההחלפה התקופתית (מדי שבועיים) אינה משחררת אותנו מבדיקה התקופתית השגרתית

בכמה משקים גדולים, בהם הצענו לעבור לשיטת הרציפות בשימוש בבטנות, הצביעו האחראים על מכון החליבה, שבעת החלפת בטנות דו-שבועית בודקים באופן יסודי את הבטנות. לכן, מוטב להמשיך בשיטה זאת, כי אחרת אין הם בטוחים כלל וכלל שיקפידו בבדיקת הבטנות. זה, כמובן, נשאר להחלטתו של כל משק ומשק.

בשנים האחרונות חלו שינויים ברוב ארצות אירופה בחומרים, שמהם יוצרים את בטנות גביעי החליבה. חומרים אלה מצטיינים באי ספיגת שומנים. כתוצאה מכך שונו הוראות הטיפול בבטנות, שהיו נהוגות ברגיל, כגון: הרתחת בטנות בתמיסת נתר מאל, או השרייתן בתמיסה זו, אחרי השימוש בהן במשך תקופה מסוימת.

הטיפול בנתר מאל, שתפקידו היה להמס ולהרחיק את השומנים שנספגו בגומי, חייב גם החלפת הבטנות ושימוש בהן לסירוגין. המשך החזיק בשתי מערכות של בטנות, כשאחת בשימוש, ואילו השנייה — בטיפול ובמנוחה.

לאחרונה חדלו, לפי המלצת היצרנים, להשתמש בשתי מערכות בטנות לסירוגין. הנוהג המקובל ביותר כיום באירופה הוא — להמשיך את השימוש בבטנה במשך כ-4,000 חליבות רצופות (אך לא יותר מחצי שנה), ומחליפים אותה בבטנה חדשה לגמרי. במילים אחרות, במקום ששתי בטנות חולבות 8,000 חליבות, תוך כדי חילוף לסירוגין (מדי שבועיים), תחלובנה שתי הבטנות אותן 8,000 חליבות, כשכל אחת חולבת ברציפות 4,000 חליבות. במשך קרוב לשנה אנו עוקבים באחד המשקים אחר הטיפול בבטנות במקביל, לפי 2 השיטות: ב-3 יחידות חליבה נמשך הטיפול המקובל של החלפה דו-שבועית של 2 מערכות בטנות, עד להשלמת כ-4,000 חליבות ע"י כל

אגב, הוראות אלפא לאוואל, בקשר לשימוש רצוף בכטנות — 1 — 9,60000 הן : מתיחת הבטנה עד השימוש בה.

ברז שטיפה עילית

„דיוק” — המפעל של קיבוץ מחניים — עיבד ברז שטיפה עילית, העונה סוף-סוף על כל הדרישות. ברז זה הותקן לניסיון בכמה משקים, וכנגדו יוצע למכירה בעתיד הקרוב ביותר. ברז „דיוק” מאפשר שטיפת מערכת החליבה (אשכול החליבה וצינור החלב הגמיש) במים ואף בתמיסת חיטוי, תוך כדי ניתוק מוחלט של מערכת החלב ממערכת המים והחיטוי, וללא צורך בהסרת הצינור הגמיש מצינורות החיבור של החלב ביד החולב.

הברז בנוי כך, שבהפעלת ידית נוחה ניתן להעביר את מערכת החליבה מחיבור החלב אל חיבור המים ו/או חיבור לחיטוי, וחזרה לחיבור החלב. בעת פעולת מערכת אחת (למשל, מערכת החלב)

מהר יותר! גבוה יותר!

איני יכול, שלא להזהיר שוב את הבוקרים בפני החיפזון בתכנון החליבה להספקים גבוהים לשעת עבודה על חשבון טיב החליבה, או ע”י הנהגת עבודה מאומצת מדי.

אני רואה צורך באזהרה זו לאור הבטחות, כפי הנראה, שמבטיחים אנשי מקצוע אחדים, הן בין המדריכים והן בין הבוקרים עצמם, שאפשר להגביר בהרבה את קצב החליבה על ידי צימצום פעולות, אשר נחשבות עדיין לפעולות נחוצות להבטחת חליבה טובה.

אל לנו לשכוח, שעדר הבקר שלנו מניב תנוות גבוהות מאוד, בתנאי סביב קשים. דבר זה מחייב אותנו בשטחים רבים לנהוג בשיטות, שאינן מקובלות בכמה מארצות אירופה, ובמשקים בעלי תנובת חלב נמוכה יותר. שיטות אלה בשטחים שונים של הניהול ברפת חלב, מחייבות השקעת עבודה, אם ע”י צוות העובדים, או ע”י

גורם מהחוץ. אזכיר פה רק לדוגמה את העבודה שאנו משקיעים בגידול העגלה בגיל הרך, אשר עולה בהרבה על מידת העבודה שמשקיע איכר באירופה בעגלה. גם בדיקת הריון שיגרתי של כל פרה וכל עגלה בעדר הוא צורך מובן מאליו אצלנו, בעוד שהמשק המצוי באירופה כלל אינו מחשיב זאת. האם יציע משהו „לחסוך” את העבודה הזאת?

אין ספק שאפשר לזרז את קצב החליבה ולהגביר ביר את הספק החליבה ע”י שיפור התנאים מסביב לחליבה וע”י צימצום הפעולות שאינן פעולות חליבה ישירות (כניסת הפרות למכון ויציאתן, גודל מתאים של קבוצות חליבה, חצר המתנה מתאימה, כלב חשמלי, פרות נקיות וכו’). לעומת זאת, צריך להימנע מהגדלת ההספק ע”י הנהגת חליבת-יתר, כתוצאה מהשימוש במספר רב מדי של יחידות חליבה על-ידי חולב אחד, או על-ידי

אך בשום אופן אין בתכנון חליבה, המבוססת על מאמץ בלתי רגיל ובלתי סביר, אמצעי למשיכת עובדים לענף. ההיפך נראה לי נכון: זוהי הדרך הבטוחה ביותר להרחקת עובדים רבים מהענף.

צמצום פעולות חליבה ישירות או פעולות היגייניות. צריך לזכור, שאין הרפתן המצוי — „סופר-מן” או חבר בנבחרת הלאומית, או בליגה א'. מאמץ פיזי מעל הרגיל מתאים אולי ליחידים סגולה,

ניסוי מכונת חליבה פולווד בפטיש

עם סגירת גיליון זה של „משק הבקר והחלב” מסתיימת הבדיקה של מכונת החליבה מתוצרת פולווד במשק כהן בפטיש. ניסוי זה של קומבין זוטא, בן 2 יחידות חליבה, נמשך כ-4 חודשים ובמשך תקופה זו נעשו בדיקות בריאות העטינים ומעקבים אחרי תהליכי החליבה ומערכת השטיפה של המכונה.

הצוות, שליווה את הניסוי במשק כהן, סיכם: 1. להציע לוועדת מימשק החליבה לאשר את הכנסת המכונה למשק החלב הישראלי, לפי המתכונת המוסכמת עם החברה;

2. אספקת המכונה צריכה לכלול, דוגמת מכונות אחרות:

- מערכות שטיפה עילית ליחידות החליבה,
 - מערכות רחיצת עטינים,
 - ספל ביקורת.
- לקראת סיום הניסוי — בזמן ביקורו בארץ

של נציג פולווד, אנגליה — סוכם עם החברה על הכנסת 2 מפעמים סטנדרטיים לישראל. לפי הצעת החברה יצויד קומביין-זוטא (2 או 3 יחידות חליבה) במפעמים אינדיבידואליים מדגם „אונברסאל”, ואילו קומביין חליבה (מ-6 יחידות ומעלה) במפעם מרכזי. המפעם „אונברסאל” פועל לפי יחס 40:60 (חליבה—מנוחה), ואילו המפעם המרכזי — לפי יחס 36:64. שניהם חול-בים בבית אחת את כל 4 הרבעים ומפסיקים בבית אחת את החליבה בארבעתם. ע”י נציג פולווד הומלץ גם לנהוג לפי הנורמות המקובלות אצלנו, בקשר מספר החליבות המקסימאלי לבטנות, כ-4,000 (ולא יותר מחצי שנה). אין צורך בהחלפת בטנות במערכת שנייה במשך תקופה זו, אלא יש לבדוק את הבטנות במועדים קבועים כמו בטיפול התקופתי היסודי יותר (מדי שבועיים). הדו”ח המלא על תוצאות הניסוי יתפרסם בהקדם האפשרי.

הסכם מחירים חדש לציוד חליבה

בעקבות השינויים שחלו במערכת המחירים בשנה האחרונה (היטל, פיחות והתייקרויות) התנהל מו”מ על הסכם מחירים חדש בין ארגוני הקניות ההתיישבותיות לבין סוכני ציוד החליבה, בהשתתפות ה.מ.ב.

עם סגירת הגיליון התקבלה הודעה מטעם הארגונים על חתימת הסכם עם סוכני אלפא-לאוואל, לפי הפירוט הבא:

מחיר הקרונה השבדית עבור

ציוד חדש — 1.58 ל”י

מחיר הקרונה השבדית

עבור חלפים — 1.77 ל”י

אשר לציוד מתוצרת אוקטב — לפי הנוהג, מוצמד מחיר הקרונה הדנית להסכם על מחיר הקרונה השבדית, בהתאם ליחס בין 2 המטבעות.

חי הברון, ה.מ.ב.